

PITCHER Resum de polítiques Setembre 2024

El tràfic il·lícit de béns culturals i el saqueig de jaciments arqueològics

Durant els darrers trenta anys, el saqueig de jaciments arqueològics s'ha desenvolupat a tot el territori europeu, arribant a un nivell alarmant de milions d'objectes cada any només a França. Aquest espoli i tràfic il·lícit de béns culturals tenen greus conseqüències en la nostra comprensió del passat, la nostra seguretat i el desenvolupament potencial de molts països. En aquests països, les generacions més joves es veuen especialment afectades per aquests problemes: l'abast del saqueig limita el seu accés al patrimoni, provocant un sentiment d'identificació més feble amb la seva història. Per contra, en molts països occidentals, aquestes generacions més joves s'han convertit en actors del saqueig arqueològic mitjançant l'ús de detectors de metalls dissenyats específicament per a nens, un fenomen que ha anat creixent de manera important des dels anys noranta.

El projecte PITCHER

Finançat pel programa Erasmus+, té com a objectiu combatre aquesta xacra mitjançant el desenvolupament de recursos educatius i l'emissió de recomanacions polítiques per conscienciar sobre aquests problemes a les comunitats educatives. El seu objectiu és millorar la capacitat dels professionals de l'educació per formar els joves en la preservació del patrimoni, en col·laboració amb institucions culturals a nivell europeu.

Recomanacions per als responsables polítics

Aquest resum destaca les mesures clau proposades pel projecte PITCHER per reforçar la lluita contra l'espoli arqueològic, el tràfic il·lícit de béns culturals i la protecció del patrimoni mitjançant l'educació, la conscienciació i la millora de la regulació.

Enfortiment de l'educació en la preservació del patrimoni i la lluita contra l'espoli de jaciments arqueològics i el tràfic il·lícit de béns culturals

Formació de professors:

- Integrar aquests temes en la formació inicial i permanent del professorat.
- Elaborar materials de formació interactius i digitals (MOOCs).
- Promoure les millors pràctiques formatives (intercanvi d'experiències, taules rodones o conferències específiques, estudis de casos...).
- Fomentar la recerca acadèmica en educació per ensenyar aquests temes de manera més eficaç.

Integració d'aquests temes als currículums educatius:

- Introduir temes relacionats amb la lluita contra l'espoli i el tràfic il·lícit de béns culturals al llarg de l'educació dels alumnes.
- Incloure exemples il·lustrats d'objectes espoliats i obres d'art robades als llibres de text escolars.
- Utilitzar a l'aula els recursos educatius del projecte PITCHER.
- Fomentar enfocaments interdisciplinaris (història, arts, ciències polítiques, etc.).
- Ampliar el tema dels béns culturals a les competències i responsabilitats del personal d'inspecció educativa de diversos països europeus.

Integració d'aquestes qüestions en la formació professional i universitària:

- Incorporar sistemàticament l'ensenyament de la protecció del patrimoni, incloent-hi els temes d'espoli i tràfic il·lícit, en els programes de grau i màster per a futurs professionals de l'arqueologia, els museus i el mercat de l'art.
- Sensibilitzar les forces de l'ordre sobre aquests temes més enllà de les oficines especialitzades (formació inicial o continuada).

- Formar futurs professionals dels sectors d'obres públiques, construcció i agricultura sobre la protecció del patrimoni (legislació i bones pràctiques en descobriments arqueològics).

Foment de la col·laboració entre les institucions educatives i els agents del patrimoni:

- Promoure col·laboracions entre escoles, universitats, museus, jaciments arqueològics i les forces de l'ordre per enriquir els programes educatius.
- Fomentar projectes transnacionals per desenvolupar recursos compartits i implicar les escoles associades del projecte PITCHER per iniciar aquestes associacions.

Millorar la conscienciació sobre l'espoli arqueològic i el tràfic il·lícit de béns culturals

Sensibilització de les generacions més joves fora de l'entorn escolar:

- Incloure informació sobre aquests temes en museus i jaciments arqueològics amb continguts adaptats als joves.
- Fomentar actes que permetin als joves reflexionar i actuar sobre la representació del patrimoni compartit, inspirats en l'esdeveniment internacional "MUSEOMIX".
- Reforçar la col·laboració entre institucions culturals i centres socials, hospitals, presons, associacions, etc., per arribar als joves que ja no estan escolaritzats.
- Llançar campanyes de conscienciació a gran escala a través de plataformes de xarxes socials populars entre els joves (Instagram, TikTok, YouTube).

Mobilitzar el sector educatiu per sensibilitzar les comunitats locals:

- Fomentar activitats i esdeveniments per ajudar els estudiants i les comunitats locals a comprendre la importància de la preservació del patrimoni. Per exemple, proposa el tema de lluitar contra el tràfic il·lícit de béns culturals durant esdeveniments com ara "Jornades Europees del Patrimoni", "Jornades Europees d'Arqueologia", "Nit Europea dels Museus" i implicar les generacions més joves aprofitant els recursos de PITCHER.
- Fer que el 14 de novembre sigui el "Dia Internacional contra el Tràfic Il·lícit de Béns Culturals" (UNESCO), un esdeveniment europeu inspirat en les "Jornades Europees del Patrimoni", que abasta diversos dies consecutius, amb un dia dedicat específicament al públic escolar.

Modernitzar la normativa per protegir millor les generacions més joves i el patrimoni

- Prohibir la venda de detectors de metalls a menors: a curt termini, prohibir la venda de detectors de metalls dissenyats com a joguines per a nens, així com la venda de tots els detectors de metalls a menors.
- Crear un estatus de denunciador específic del patrimoni per a joves de 14 a 18 anys: proporcionar un marc legal adequat i segur perquè els joves denunciïn actes de saqueig o tràfic il·lícit, amb el suport de mentors adults i formes de reconeixement i valoració.

<https://www.pitcher-project.eu/>

El projecte PITCHER ha estat finançat amb el suport de la Unió Europea i l'Agència Nacional Francesa per al Programa Erasmus+ (Acord de subvenció 2021-1-FR01-KA220-SCH-000032674). Aquesta publicació només reflecteix l'opinió de l'autor, i la Unió Europea i l'Agència Nacional Francesa per al Programa Erasmus+ no es fan responsables de cap ús que

es pugui fer de la informació que hi conté.